

עד-כאן 25

הידיעון למחנכים להיסטוריה בחמ"ד

משולחן המפמ"ר

בלהה גליקסברג - מפמ"ר היסטוריה ומפ"א אזרחות בחמ"ד

מחנכים ומחנכות להיסטוריה יקרים,

אני שמחה לפתוח את העד-כאן מחצית היובל שיוצא לאור על ידי הפיקוח על היסטוריה בחמ"ד ממש ימים ספורים לפני חג החנוכה.

בחג החנוכה באים לידי ביטוי מספר ערכים, אך ברצוני להתמקד בערך הגבורה. באופן אינטואיטיבי אנשים מפרשים את המילה 'גבורה' במשמעות של כוח פיזי-גופני, אבל יחד עם זאת, חשוב לזכור שגבורה מתקשרת באופן עוצמתי לרוח האדם ולכוחות הנפש שלו. ימי החנוכה מאירים את ערך הגבורה במובן הרוחני – ניצחון המעטים על הרבים, אורו של פך השמן שהאיר על ימים שהיו צריכים להיות חסרי אור ובכלל – מראה הנרות הדולקים בחנוכה מבטאים את האור המתפשט הדולק, הולך, מחסיר ומכלה את השמן החומרי. ככל שיהיה לנו יותר אור כך יהיה לנו פחות ופחות שמן. הנרות מעבר לכך שהם מגרשי חושך הם מבטאים את ניצחון הרוח על החומר. הגבורה על כל משמעויותיה חורזת את ההיסטוריה של עמנו וחשוב להדגיש זאת בפני התלמידים. חלקו הראשון של העד-כאן מוקדש ל'מורים משתפים'. העד-כאן נפתח במאמרו של אוהד נתנזן המלמד בישיבת חמ"ד בני-עקיבא גבעת-שמואל על מיזם ייחודי של למידה בין-תחומית שיש לו השפעה גם על שיעורי היסטוריה העומדים בפני עצמם. כל נושא הלמידה הבין תחומית מעסיק אותנו רבות לאחרונה והפיקוח על היסטוריה בחמ"ד שותף פעיל בכל ההיערכות לקראת שילוב למידה בין-תחומית בחט"ב. המאמר השני נכתב על ידי אפרת לוי המלמדת בחמ"ד מקיף י' אמי"ת באשדוד על מרכז למידה מרתק בנושא השואה. מוזמנים להתרשם ולקבל רעיונות להפקת מרכזי למידה גם בבית ספרכם. המאמר השלישי נכתב על ידי צוות המחנכים להיסטוריה בכפר הנוער חמ"ד בימין אורד. הצוות מכניס אותנו לנבכי האתגרים שעמם הם מתמודדים בכל הקשור למפגש בין לימודי ההיסטוריה לתלמידים עולים חדשים וכמובן גם בדרכי הפעולה להשגת מטרות המקצוע והחינוך. המאמר הרביעי נכתב על ידי המורה והמדריכה יעל זיק המלמדת בימ"ה (ישיבת מערב

השומרון) אלקנה, שבו היא משתפת אותנו בפעילות מיוחדת במינה שהתקיימה בישיבה במסגרת שבוע העליות.

חלקו השני של העד-כאן נפתח במאמרה של הרבנית אסתר פרבשטיין העומדת בראש המרכז הלימודי השואה במכללת ירושלים שבו היא מציגה את החידון להנחלת זיכרון השואה שהפיקוח על היסטוריה בחמ"ד שותף לו מראשית דרכו. מוזמנים לעודד את תלמידכם לקחת חלק בחידון החשוב.

מאמר נוסף בחלק זה נכתב על ידי ד"ר נתי קנטרוביץ' ממונה מידע ומחקר בנתיב - משרד ראש הממשלה שבו הוא משתף אותנו במיזם 'שלח את עמי' שמטרתו חשיפת בני הנוער לתולדות יהודי ברית המועצות. בנקודה הזו אני שמחה להזכיר שהנושא מופיע בתכנית הלימודים שלנו כבר מספר שנים ואף נלמד באופן ייחודי בתכנית פר"ח. כך שכל תלמידי החמ"ד ללא יוצא מן הכלל לומדים נושא זה בכיתה י"א וזיכרון סיפורם ההירואי של יהודי ברית המועצות הוא חלק בלתי נפרד מהנושאים הנלמדים בתכנית הלימודים של היסטוריה בחמ"ד.

כמעט בכל עד-כאן אנו מאפשרים למוזיאון או ארכיון כלשהו להציג את עצמם, והפעם על מוזיאון הלח"י. קרן רווה רכזת ההדרכה במוזיאון מסבירה על המוזיאון ואף יש פרטים לתיאום ביקור במקום. העד-כאן נחתם בהצגת יחידות ההוראה המקוונות לחט"ב (ז'-ט') על ידי מדריך התקשוב הארצי אוריאל אסולין. מוזמנים להתרשם מיחידות ההוראה המושקעות (יש למעלה משלושים...) ולעשות בהן שימוש.

כבר כעת אני מזמינה אתכם למפגש מפמ"ר שיתקיים אי"ה ביום רביעי י' שבט 12.1.2022 בזום. הזמנה מפורטת תישלח בקרוב. שריינו ביומנכם!

ברצוני להודות מקרב לב לעורך העד-כאן המדריך אוריאל אסולין.

הערצה רצה

לילה

משיב הרוח - שיעור חדשני ובעיקר פלטפורמה לשינוי אוהד נתנזון - מחנך להיסטוריה בישיבת חמ"ד בנ"ע גבעת שמואל

בשנים האחרונות מתעורר שיח תקשורתי נרחב על מקצועות הרוח. שיח שמעיד יותר מכול על ירידת קרנם ושם אלומה גדולה יותר על חשיבות עבודתנו החינוכית במקצוע שלנו. בישיבתנו, ישיבת בני עקיבא גבעת שמואל כבר שנים עובדים יחד, צוותי היסטוריה וספרות ומנסים בחלקת האלוקים הקטנה שלנו להגדיל את הרוח של מקצועות הרוח. עבודתנו במקצועות שלנו היא לא רק אור לנו אלא ניסיון לתת רוח גם לשאר המקצועות. פרויקט זה שאציג כיום הוא אבן יסוד בדרכנו זו.

הייתי רוצה לספר לכם על סיפור הצלחה מדהים שכולכם צריכים לעשות לו העתק הדבק. אך המציאות מאתגרת יותר. דרכנו היא דרך של שקיפות. דרך שיקוף ההצלחות אך לא פחות מזה, דרך שיתוף הקשיים, נגיע להתקדמות אמיתית שתועיל לכולנו. לכן בשורות אלו אספר לכם על דרך החתחתים שעבר שיעור זה ועל התובנות שלנו שלדעתנו יכולים לשמש גם אתכם במוסדות שלכם.

'משיב הרוח' זהו שיעור שהחל לפני מספר שנים. בגלגולו הראשון היה זה שיעור שהיה מורכב ממספר מקצועות: היסטוריה, ספרות ומקצועות הקודש. לקחנו נושאים כגון קידוש ה', בחירות ועוד ולימדנו אותם יחד. באולם הלימוד נכחו שתי כיתות ושלושה מורים: שני המחנכים של הכיתה ועוד מורה שהוא נציג מקצועות "הרוח". השיעור התרחש באולם גדול שבו...כמעט כלום. מקרן, כסאות, שולחנות מפוזרים וכמעט שזהו. השיעור היה במערכת וגם בתעודה. הציון הורכב מהמטלות והתוצרים שניתנו במהלך העשייה.

ה"מתכון" לשיעור הייתה לשים שלושה מורים ושתי כיתות תחת שם וזהו. פלטפורמה זו הכריחה את המורים לשתף פעולה ביניהם. הכנת שיעור הייתה דבר שבהכרח. שיעור כזה לא נמצא באף חוברת לימוד. מורה שלא היה מכין את השיעור היה נשאר עם שוקת שבורה. המשימות שניתנו בשיעור היו משימות שדרשו מהתלמידים עשייה. מלבד דפי עבודה היו משימות כגון הכנת נאומים, השתתפות ב"ריאלטים" מדומים ועוד. דבר נוסף, המיקום של השיעור, באולם ולא בכיתות גרמה למכיני השיעור לחשוב ביצירתיות. המשימה הייתה חייבת להיות מותאמת למיקום בו היו.

פלטפורמה זו הובילה לדבר לו ייחלנו: "שדרוג" המורים. על הנייר, המטרות שלנו היו מטרות של איחוד מקצועות. של נתינת פרספקטיבה לתלמידים של עולם בצורתו האמיתית ולא בחלוקה הרגילה למקצועות. מטרות נוספות היו בהקניית מיומנויות חדשניות לתלמידים. אך למעשה, קיבלנו תועלת גדולה גם בהשלכה שזה עשה למורים. המורים קיבלו עוד כלים לארגז הכלים הפדגוגיים שלהם מתוך העשייה הקבועה. לאחר זמן, מורים העידו שהם השתמשו בזה גם בכיתה במשימות כגון הכנת נאומים ועוד. שינוי לטווח קצר יכול לכלול את המורים ה"משוגעים לדבר" ותו לא אך שינוי לטווח הארוך יגיע רק על ידי חשיפה לכמה שיותר מורים. לאחר שנת "משיב הרוח" ערכנו משובים והתוצאות היו מעניינות. המורים אהבו מאוד את השיעור. רובם המוחלט הציעו רעיונות לשיפור אך באופן גורף העידו על התועלת הגדולה שצמחה להם בהכנת השיעורים, בשיתופי הפעולה ובהעברתם. הפרויקט היה גדול מבחינת מספר המשתתפים בו (שתי שכבות של 200 תלמידים בכל שכבה) וזה היה דבר מדהים.

יחד עם זאת, התלמידים התייחסו לשיעור זה באמביוולנטיות. חלק מהתלמידים ראו בשיעור זה את האור של השבוע. שיעור שניתן לעבוד בו במרחב, באופן שבו הם אהבו לעבוד, נהנו מהמגוון ועוד. מצד שני, תלמידים רבים אחרים לא הצליחו תמיד להבין את המכלול. לא הבינו עד הסוף את מה שלמדו וכן חלקם היו בגישה של "למה אני צריך את זה?". משובי התלמידים נתנו לנו דחיפה קדימה ומשיכה אחורה.

השנה, פרויקט 'משיב הרוח' קיבל את הרוח מניסיון העבר ולקח את זה צעד קדימה, אל תוך תכנית הלימודים בהיסטוריה. לקחנו את הפלטפורמה והעתקנו אותה למקצוע שלנו: פעם בשבוע, נפגשות שתי כיתות ח' יחד עם שלושה מורים להיסטוריה בתוך האולם המדובר (לעיתים זו כיתה אחת עם שניים או שלושה מורים). התוכן הפעם הוא תוכן מתוך תכנית הלימודים לשכבה ח' בה החלטנו להתמקד השנה. השיעור הוא במקביל לנלמד בכיתה כך שתמיד ניתן לתת את ההקשר בכיתה לפני או אחרי שיעור משיב הרוח. מבחינתנו, מורי ההיסטוריה זה שיעור שהוא אוויר לנשימת העשייה שלנו. זה שיעור שבמהותו הוא "ישיבת צוות". את השיעור מכינים, מתכננים ומבצעים ביחד בתבנית המיוחדת הזו. לא פעם מצאנו את עצמנו משתמשים גם בשיעורים בכיתות אחרות בדברים שעשינו שם.

לדוגמא, עשינו שיעור המכונה "אימפריה קורסת". ערכנו מעין תחרות "כוכב נולד" להסביר מדוע האימפריה העות'מאנית קרסה.

בשלב ראשון התלמידים עבדו עם חוברת ודפים והיו צריכים להשלים נתונים על האימפריה וקריסתה לאור מה שלמדו. בשלב השני כל קבוצה הייתה צריכה להכין "נאום הדחה", להסביר מדוע בחרה להדיח את האימפריה מהתחרות. דבר זה נתן לתלמידים הבנה טקסונומית גבוהה. התלמידים היו צריכים להפנים היטב את הנלמד ולא רק לשנן. בנוסף, זה פיתח אצלם מיומנויות חברתיות בעבודה המשותפת ומיומנויות תוך אישיות הנוגעות לכושר הביטוי בהצגת הנאום.

בשיעורים אחרים עבדנו בניתוח עיתונים, הקשבה להסככים ועוד. הדבר הקריטי בהצלחת שיעור כזה הוא הכוונת מערכת השעות לכך. אם אין שינוי מבני במערכת, החיים ימשיכו במסלולם.

אם כן, המתכון לעשיית שיעור "משיב הרוח" הוא **מיקום קבוע** שובר שגרה, **זמן קבוע** במערכת ומספר מורים מעבר ליחס של אחד לביתה.

התוכן יכול להיות תוכן מתוך תכנית הלימודים ואם רוצים לעלות קומה ניתן לשתף מקצוע נוסף. רק שאז יש לשים לב לשיום נכון ולשיקוף לתלמידים של המטרות ושל התוכן הנלמד.

שנים אנו מתעסקים במושג "חדשנות פדגוגית". מושג שטומן בחובו את כל חלומותינו לשינוי מערכת החינוך ובעיקר לשדרוג של עצמנו. אנחנו מנסים מפה ומשם אך טרם פיצחנו את הדרך המושלמת שבה נצליח להפוך את הוראתנו בהיסטוריה לטובה יותר. בעזרת שיתופי פעולה בין העמיתים ושינויים קבועים במערכת ניתן לעשות צעד אחד קדימה.

צעד קטן למורים, צעד גדול לתלמידים.

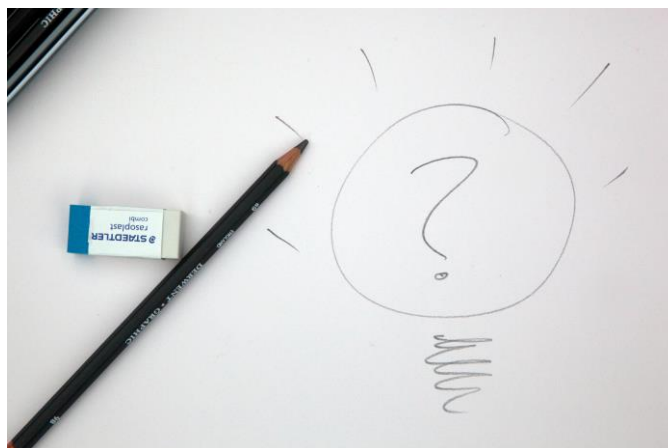

Photo by [Mark Fletcher-Brown](#) on [Unsplash](#)

סמינר "להנציח ולנצח"

אפרת לוי - רכזת פדגוגית והיסטוריה בחמ"ד אמי"ת י' אשדוד

בבית הספר אמי"ת י' אשדוד יזמנו והובלנו בשכבה י' סמינר ערכים מיוחד בנושא הנצחת זיכרון השואה. הסמינר נקרא "להנציח ולנצח".

במהלך הימים של הסמינר התלמידים עוברים בין תחנות ומיצגים שונים. בכל תחנה עוברים חוויה שונה ובסיום כל יום התלמידים מסכמים ומשקפים את תחושותיהם וחוויותיהם מהיום עם המחנך. בסיום הסמינר התלמידים מגישים יומן מסע שכתבו במהלכו.

התחנות השונות הן:

- **אנה פרנק** - התחנה מוקדשת לאנה פרנק.

בתחנה זו התלמידים נכנסים לחדר שעוצב כחדרה של אנה וכן לעליית הגג וחווים את החוויה כאשר הם מחפשים בחדר פתקים שאנה החביאה והם צריכים למצוא. בהמשך עורכים דיון וצופים בסרט אנה פרנק.

- **האדמו"ר מפיאסצ'נה** - התחנה סוקרת את חייו של האדמו"ר ואת מסירותו הרבה

לקהילת מאמיניו. הדגש ניתן להיותו מורה ומחנך ולמסרים אותם העביר לתלמידיו ולחסידיו. החדר מעוצב כ"חדר" שבו לימד הרבי את תלמידיו בני החמש בימים של טרום המלחמה, ובהמשך מוקרן סרט באורך 15 דק' שבו הרב קרליבך מספר בדרכו המיוחדת את סיפורו של האדמו"ר ואת פגישתו המקרית עם אחד מהילדים שהיה תלמיד של האדמו"ר. כל תלמיד מקבל בסיום מדבקה שעליה מודפס המסר החשוב שהרב העביר לתלמידיו: "הדבר הגדול ביותר הוא לעשות טוב למישהו אחר". בתחנה מוצגים בפני התלמידים הספר "ניגון הלב" בעריכת שאול מייזליש המספר על חייו ומשנתו של האדמו"ר וכד חלב שהיה בגטו ושימש להסתרת ציוד יקר. מתקיים דיון בתחנה כיצד ניתן היה לקיים חיים דתיים בתנאים קשים כאלו ולשם מה? כיצד שומרים על האמונה? מדוע הוסתרו הכתבים בתוך כד חלב? ועוד

- **גווילים של תקווה: אילן רמון** - מטרת התחנה להראות לתלמידים את הקשר העמוק

של בני הדור השני לנושא השואה ע"י הצגת סיפורו של האסטרונאוט הישראלי

הראשון – אל"מ אילן רמון – שלקח לחלל פריטים סמליים הקשורים לשואה. בתחנה התלמידים לומדים על הציור נוף ירח, ספר התורה, הדיסק אפר ואבק, מזוזה, טלית וקטע מתוך יומנו של אילן רמון.

- **"ליבי במזרח"** – החדר מעוצב במוטיבים מרוקאים כאשר מוסיקה מרוקאית נשמעת ברקע. בתחנה זו עסקו התלמידים בקשר של מדינות צפון אפריקה לשואה. צופים בקטע מהסדרה "זגורי אימפריה" שבה יש קטע העוסק בטקס אלטרנטיבי של יהדות צפון אפריקה בשואה. בהמשך התלמידים צופים בסיפור אישי של ויקטור פרז ולסיום דיון ומשימה.

- **תערוכה מהעולם** – התחנה מציגה בפני התלמידים את תערוכת הפוסטרים הבינלאומית

בנושא הנצחת השואה והעלאת המודעות בנושא זה. תוך כדי דיון סביב הפוסטרים ויצירת פוסטרים משלהם. תחנה זו מביאה את נושא השואה מנקודת מבט של אנשים לא יהודיים שיצרו את הפוסטרים. התלמידים כאן חווים חוויה ויוצרים פוסטרים משלהם ומביאים לידי ביטוי את הצד האמנותי שלהם.

- **הניצחון הסופי** – התחנה מתמקדת בסיפורו האישי של פליקס זנדמן שהיה מדען דגול,

תעשיין ופיזיקאי מוערך ראש חברת וישי העולמית לרכיבים אלקטרוניים.

תחנה זו נקראת "הניצחון הסופי". שם התחנה זהה לשם הסרט הדוקומנטרי העומד בבסיסה ומהווה פרפראזה לצמד המילים הידוע לשמצה "הפתרון הסופי". בתחנה התלמידים נחשפים לסיפור ההישרדות יוצא הדופן של פליקס זנדמן ולנסיקתו המקצועית והעסקית לאחר המלחמה. כמו כן נחשפים התלמידים לאישיותו – הענווה והמוסריות. התלמידים נכנסים לחדר חשוך ובו מנסים באמצעות פנס לפתור חידה במתמטיקה על מנת שיחוו את מה שפליקס זנדמן חווה בבור על-ידי דודו.

- **תחנה של עדות של שורד שואה** – התלמידים שומעים עדות מרתקת מפי סבא של אחד מתלמידי השכבה על קורות משפחתו בתקופת השואה.

הוראת היסטוריה לתלמידים עולים בכפר הנוער ימין אורד. צוות מורי היסטוריה - כפר הנוער חמ"ד ימין אורד

"המורה אני לא מבינה מה את אומרת"

"המורה, אנחנו לא עלינו מהמדינה הזו - למה אנחנו לא לומדים על המדינה שלנו"

"למה מלמדים אותנו רק היסטוריה יהודית? מה עם היסטוריה כללית?"

אלו רק חלק מהתמודדויות שלנו בכפר הנוער ימין אורד. כולן קשורות בזרות המיוחדת של התלמידים שלנו.

נסביר:

בכפר הנוער ימין אורד לומדים כ-430 נערו ונערות. רוב התלמידים שלנו הינם עולים חדשים או דור שני לעליה. ארצות המוצא הן בעיקר אתיופיה, ברית המועצות לשעבר וצרפת אך יש גם מספר תלמידים קטן מארצות נוספות כמו יוון, ונצואלה, איטליה ועוד. כפר הנוער שייך לחמ"ד אך רבים מתלמידי הכפר לא מגיעים מבתי דתיים או מהציונות הדתית. מעל ל-65% מתלמידי שכבות י"א-י"ב ייבחנו בבגרות המותאמת לעולים חדשים. מכיוון והמספר די גבוה, הכיתות מחולקות מראש לכיתות הנבחנות בבגרות ותיקים וכיתות לעולים חדשים - לפי רמות שונות של עברית.

אילו אתגרים עומדים בפנינו באופן כללי ובלמודי היסטוריה בפרט?

- האתגר הקשה ביותר לטענת רוב המורים הוא כמובן האתגר השפתי. איך מלמדים מושגים בהיסטוריה כאשר תלמידים מתקשים להבין את השפה? איך מחברים אותם לחומר כאשר הם לא מכירים מושגים רבים בעברית?
- תלמידים רבים מראים אדישות ולא מבינים למה להם ללמוד היסטוריה שהם לא היו חלק ממנה? למה לא ללמוד את ההיסטוריה של המדינה ממנה הם עלו?
- תלמידים רבים לא מגיעים מבית דתי אז אין כל חיבור להיסטוריה של הציונות הדתית. כך למשל הם לא מצליחים להתחבר לנושאים כמו המזרחי, הפועל המזרחי ועוד..
- אתגר משמעותי נוסף הוא עם תלמידים אשר אין להם כלל חיבור ליהדות. הם לא מבינים למה אנחנו מתמקדים רק ביהדות? ישנם לעיתים תלמידים אשר מראים תחושת ניכור כאשר מלמדים את ההיסטוריה של העם היהודי.
- למורים קשה יותר להעצים אירועים עם פאתוס כפי שאולי היו נלמדים בקלות רבה יותר אצל תלמידים צברים. למשל: מלחמות ישראל, הסכמי שלום ועוד הינם אירועים

שהרבה יותר קל לחבר רגש והעצמה לתלמידים צברים ילידי המקום מאשר לתלמידים שלא נולדו כאן.

אז אחרי שפירטנו את האתגרים. מה הלאה? איך בכל זאת מלמדים את התלמידים שלנו לקראת הבגרות בהיסטוריה?

אחת התובנות הייתה שחשוב שנעסוק בנושא **הזהות** של החניכים שלנו בכפר: זהות יהודית, זהות דתית, ארץ המוצא והרגשות המעורבים שיש לעולים החדשים- אל מול ארץ האם וישראל. לצורך כך בנינו פרויקט הערכה חלופית מיוחדת שנקרא "פרויקט שורשים". הערכה חלופית זו כוללת את המקצועות- היסטוריה, ספרות ותושב"ע- כאשר התכנים של שלושת המקצועות הללו שזורים זה בזה וכולם עוסקים בזהות. כך בהיסטוריה אנחנו משתדלים ללמד יותר על ארצות המוצא של החניכים שלנו ועל הקשיים וההתמודדות של העליות לארץ ישראל מאז ומעולם. ההערכה החלופית מלאה בסרטונים ובשירים- ושמחנו לגלות כי רובם חופפים את תוכנית פר"ח שיצאה לפני שנתיים וכי במובן מסוים הקדמנו את המאוחר... עד כאן על ההערכה החלופית. אבל איך מלמדים לבגרות?

אנחנו מנסים כל רעיון יצירתי שעולה במוחם של המורים והיד עוד נטויה. למשל:

- החלטנו ללמד על ארצות המוצא של התלמידים שלנו על מנת לחבר אותם יותר לנושא. הבנו כי עיסוק בארץ המוצא שלהם, מקרב אותם יותר ללימודי היסטוריה (חשוב להדגיש כי גם כאן קיים אתגר לעיתים. תלמידים מעוניינים ללמוד רק על מדינת המוצא שלהם..)
- אנו משתדלים להשתמש בכלים מתוך החינוך המיוחד שאנו רואים כי גם הם תורמים לתלמידים העולים. בהרבה מהשיעורים אנו משתמשים בתרשימי זרימה, כרטיסי ניווט ועוד.
- אנו משתדלים ללמד באמצעות מדיה- להראות הרבה סרטונים ולהמחיש באמצעות תמונות. כמעט בכל השיעורים אנו מלמדים באמצעות מצגות. המצגות אותן אנו מציגים לתלמידים העולים כתובות בעברית אך ברובן קיים תרגום המותאם לתלמידי הכיתה. לדוגמה:

Каковы особенности периода Просвещения?
Quelles sont les caractéristiques de la période des Lumières?

מהם מאפייני תקופת הנאורות?

5 מאפיינים

2. רציונליזם
rationalisme

בתקופת הנאורות	לפני הנאורות
רציונליזם = לכל אדם יש יכולת לקבל החלטות בעזרת התבונה שלו. לאדם יש חובה להיות אדם חושב! Rationalisme = Chaque individu a la capacité de prendre des décisions avec sa sagesse. Un individu a le devoir d'être une personne pensante! Рационализм = Каждый человек имеет возможность принимать решения с помощью своего разума. Человек обязан быть мыслящим!	הכנסייה (שהייתה מקור הידע) קבעה לאדם מה לחשוב. היא לימדה שהאל קובע הכל ושאסור לשאול שאלות על הדברים. L'église (qui était la source de la connaissance) a déterminé à l'Homme quoi penser. Elle a enseigné que Dieu détermine tout et qu'il ne faut pas poser de questions. Церковь (которая была источником знания) определяла человеку, о чем думать. Она учила, что Бог определяет все и что нельзя задавать вопросы о вещах.

- סוירים - עד לפני הקורונה ניסינו לצאת בכל שנה ליד ושם ומוזיאון הרצל כדי לנסות להמחיש את הדברים ולגרום לעניין.
- דוגמאות רלוונטיות ומוכרות - כאשר דיברנו על הפועל המזרחי נתנו את הדוגמא של ניר עציון, הצמוד לכפר הנוער ואותו רוב התלמידים מכירים היטב ומבקרים בו הרבה (ניר עציון הוקם בתחילה כקיבוץ אך כעבור כשלוש שנים הפך למשק שיתופי של הפועל המזרחי).
- המחשה באמצעות אביזרים - קופת קרן קיימת, תרמיל של פגז בריטי משנת 1916 או מדליות של סבא של אחד המורים מהצבא האדום מאפשר לתלמידים ממש לגעת בהיסטוריה.
- חיבור לסיפורים אישיים של תלמידים ושל צוות המורים (סבתא של מורה אשר הייתה באונייה פאטריה, סבתה של המחנכת אשר חוותה בתור ילדה את ליל הבדולח, תלמידים אשר חוו אנטישמיות בצרפת ועוד ועוד).
- עזרה מתלמידים - פעמים רבות אנו מבקשים מתלמידים אשר כן הבינו את הנלמד להסביר בשפת האם לתלמידים האחרים בביתה למה בדיוק התכוונו. גישה זו מעצימה מאוד את התלמידים אשר הבינו ועוזרת לתלמידים האחרים להבין באופן יותר פשוט.
- שימוש בגוגל טרנסלייט - בעת ביצוע משימות לעיתים אנו מאפשרים שימוש בפלאפונים בכדי שהתלמידים יוכלו לתרגם לעצמם מילים מורכבות

- שימוש בקלאסרום- משימות מתוקשבות, אשר התלמידים יכולים לבצע באופן עצמאי ובזמנם החופשי. התלמידים יכולים לתרגם לעצמם את המשימות, לבצעם ללא לחץ ויש להם אפשרות להתגבר על הקושי השפתי באמצעות תמיכה מעבר לשעות הלימודים (בנות שירות, מרכז למידה).

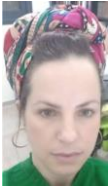
- לעיתים, למרות כל הניסיונות, אנו רואים כי תלמידים עדיין מתקשים להתחבר ולהבין ולכן משלבים בחלק מהשיעורים מורים דוברי השפה.

לצד כל היצירתיות, חשוב לנו להדגיש כי לא פעם גם הרעיונות שהעלנו לא עובדים והשיעור לא מתנהל בצורה האידיאלית. אנו תמיד מנסים לחשוב על פתרונות נוספים ופתוחים לרעיונות חדשים.

לסיכום. רבים האתגרים העומדים בפנינו. פירטנו רק אלו הקשורים לכך שהאוכלוסייה שלנו ברובה עולים חדשים- אך למעשה האתגרים רבים יותר וקשורים לכך שהנוער שלנו הוא נוער בסיכון. אך אלו כבר אתגרים מסוג אחר ומתאימים אולי למאמר אחר.

בעזרת ה' נעשה ונצליח.

**"להביא בנייך מרחוק" - שבוע העליות תשפ"ב בימ"ה אלקנה
יעל זיק - מורה להיסטוריה בחמ"ד ימ"ה אלקנה ומדריכה להיסטוריה חמ"ד במחוז ת"א**

מה הקשר בין עולה משוודיה לעולה מדרום אמריקה?

ומה בין העולים מתימן לגפילטע פיש מפולין??

יהודי מיוון נפגש עם יהודי מקפריסין...האם זו התחלה של בדיחה?

בכל שנה מציינים במערכת החינוך את שבוע העליות, בדרך כלל המועד סמוך ליום ז' במרחשוון, בשל הסמיכות לשבת שבה קוראים בתורה את פרשת "לך לך", העוסקת בעלייתו של אברהם אבינו לארץ.

בשבוע זה עוסקים בעליות השונות בתרומתם לחברה הישראלית ובייחודיותה של כל עלייה.

גם בישיבת אורט ימ"ה (ישיבת מערב השומרון) אלקנה ציינו את שבוע העליות.

ישיבת ימ"ה הינה ישיבה אזורית, הכוללת תלמידים מיישובי הסביבה: אלקנה, אורנית, שערי תקווה, עץ אפרים, קריית נטפים ועוד...

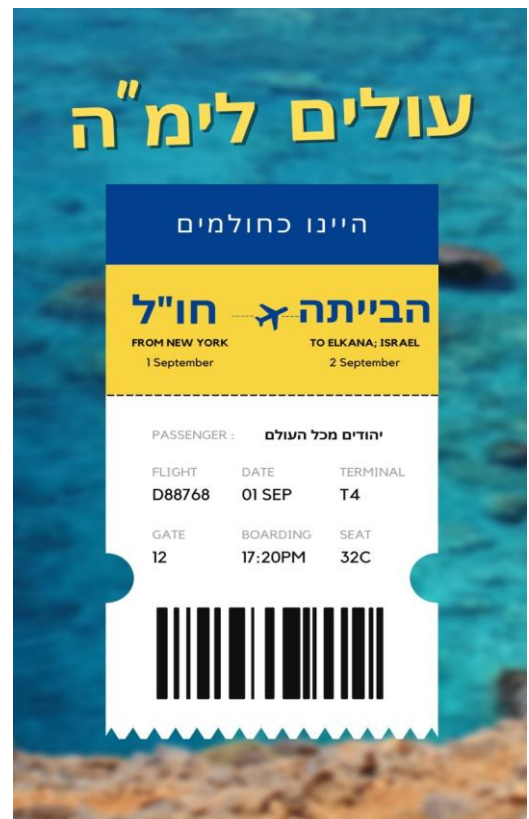
הישיבה חורת על דגלה, בין היתר, את חיזוק הקשר עם הקהילה מסביב לישיבה.

מתוך מחשבה זו, הוחלט למנף את שבוע העליות ולשלב תושבים ותושבות מהסביבה, אשר באו לישיבה על מנת לשתף את התלמידים בכיתות השונות בסיפור עלייתם.

בנוסף, הועברו שיעורים שונים על ידי המחנכים והמורים

המקצועיים, מורים שעלו בעצמם מארצות שונות, מתוך הצוות, ערכו שיחות בכיתות ושיתפו בסיפורם האישי.

התלמידים הקשיבו קשב רב, שאלו שאלות ואף ביקשו להישאר בקשר על מנת לבנות פרויקט משותף בעתיד.

מאמץ רב הושקע על מנת לגייס אנשים שעלו ממדינות שונות, כדי לחדד את ההכרה בייחודיותו של עם ישראל על כל גווניו ולהיחשף לכמה שיותר סיפורי עליות, מתוך הבנה שקיבוץ הגלויות הינו מרכיב חשוב בהיסטוריה של העם היהודי ואינו ברור מאליו כלל וכלל. לא בכל יום, נפגשים במקום אחד, עולה מיוון, מקפריסין, מצרפת, מהולנד, משוודיה, מקסיקו, דרום אפריקה ועוד...

כמו כן, התקיימו סדנאות בכיתות החטיבה שהועברו על ידי התלמידים בעצמם, הסדנאות כללו למידה חווייתית משותפת, חידונים, קהוט וטעימות של המאכלים המאפיינים של כל עלייה. לאורך כל הפעילות הושמעה מוסיקה מתאימה לכל עלייה, ואפילו התקיימה סדנה ללימוד צעד תימני!!!

הרב אודי סט, ראש הישיבה: "שבוע העליות בישיבה אפשר לתלמידים להיחשף לסיפורי העלייה של האנשים שנמצאים איתם, בין מקהילת המורים ובין מקהילות היישובים מסביב... שבוע זה בנה בתלמידים קומה נוספת בחיבור שלהם לארץ ישראל ולעם ישראל שכמהה לציון"

הרב מיכאל רווח, מנהל החטיבה: "שבוע העליות בעל ערך ממעלה ראשונה, משום שכולנו בדרך כזו או אחרת צאצאים של עולים. במהלך השבוע חווינו בימ"ה אוירה של הזדהות וכבוד לעולים מהקהילה ומצוות המורים, נהנינו ממאכלים משובחים וממוסיקה אותנטית, זכינו לחיבור אמיתי לנקודה הכי פנימית של עם ישראל שחזר לארצו "

יעל זיק, רכזת היסטוריה: "בישיבת ימ"ה אנו מאמינים בלימוד חווייתי מתוך חיבור ועשייה, אשר נוגעים בערכים ובכלים הרלוונטיים לחי היום יום של התלמיד - אחריות, קירוב לבבות, יוזמה ויצירתיות. לכן, החלטנו שהתלמידים יובילו פעילויות שונות והם עשו זאת באופן מעורר השראה!"

אין ספק כי שבוע זה השאיר חותם בקרב כולם. ומכאן? אפשר רק לעלות!!

"תזכרו שאתם יהודים" - חידון מורשת השואה תשפ"ב
הרבנית אסתר פרבשטיין - ראש הקתדרה להוראת השואה במכללה ירושלים

הרבה חלומות יש לנו, המורים, לגבי תלמידינו ותלמידותינו. אחד מהם הוא החלום לפגוש בתלמידים אשר מבקשים ללמוד, אשר בוחרים ללמוד מעבר לדרישות המערכת ונהנים מן הלימוד. הרצון לבנות אישיות של מבקשי לימוד ודעת הוא אחד המניעים המרכזיים בעבודתנו. כמורי מורים, חיברנו את החזון הזה עם הערך ההיסטורי של זיכרון השואה ומשמעותה לעם ישראל. החיבור הוא טבעי: הוראת שואה אינה שיעור היסטוריה רגיל, היא מחייבת שילוב מתמיד ומתחדש של קשר אמיתי לדור הקודם, ושל לימוד הוליסטי – בדעת, בחוויה הרגשית ובערכים. מי שיתפש לנושא – יש סיכוי שישא עמו את שליחות הזיכרון גם לסביבתו ולדור הבא. שליחות זו מקבלת משנה חשיבות במפנה הדורות, כאשר מספר העדים המסוגלים לספר את סיפורם פוחת והולך.

בחידון מורשת השואה עומדת לפני התלמידים בחירה כפולה: בחירה בלימוד עצמי ובחירה בזיכרון.

המרכז ללימודי השואה במכללה ירושלים מרים את הפרויקט המיוחד בשיתוף עם הפיקוח על היסטוריה בחמ"ד. אנו מציעים מידי שנתיים נושא מרכזי, ומפרסמים אותו בספר שנכתב במיוחד למטרה זו, ספר החידון. בספר, כמו גם באירוע המרכזי ביום השואה, אנו מתרכזים בנושא מזוויות שונות, כדי להשיג מטרות אחדות:

- העשרת הידע בתהליכים שונים בשואה – לפניה ולאחריה
- חיזוק הקשר והאמפטיה לניצולי השואה והערכת תעצומות נפשם; הדגשת הגבורה הרוחנית של קדושי השואה ושורדיה
- חיזוק הזהות היהודית של התלמידים והעצמת האמונה והגאווה היהודית
- הנחלת מורשת השואה והעברתה מדור לדור
- יצירת מוטיבציה להמשך ההעמקה בנושא

נושא חידון מורשת השואה לשנת תשפ"ב הוא: **"תזכרו שאתם יהודים" – ילדי המסתור בשואה והשבתם לעמם.**

אלפי ילדים יהודים מצאו מסתור אצל משפחות נוכריות בתקופת השואה, הן במזרח אירופה והן במערבה. קורותיהם של ילדים אלה מביאים אותנו לסיפור הגבורה היהודית בשואה מפן נוסף למקובל. סיפור של טרם ההסתרה: ההחלטה הנועזת של ההורים להיפרד מהילדים ולהסתיר אותם אצל נוכרים, ודבריהם האחרונים ששמשו כצוואה לילדים. סיפור שואה, על התמודדותם של הילדים והמאבק נגד טשטוש זהותם וערכיהם, סיפורם של חסידי אומות העולם, המהווים מופת לאנושיות ולטוב שבאדם, וסיפור הגבורה המשמעותי שהתרחש לאחר

המלחמה כחלק מהחזרה לחיים: המאמץ הבלתי נלאה להשיב את הילדים האלו למשפחותיהם ולעם ישראל, ולטפל במצבם הנפשי ובחינוכם.

הסיפור האישי של הילדים הוא מרתק, והעלילות של ילדי המסתור ומציליהם הנוכרים והיהודים חושפות גם פרקים בקורות השואה במקומות השונים. זו גם ההזדמנות להוקיר את חסידי אומות העולם, שפעלו לפי צו מצפונם תוך סיכון עצמי ובניגוד להתנהגות בני עמם וסביבתם.

השיבה לזהות היהודית, האישית, הדתית והלאומית, לאחר השואה, היא ליבת החזרה לחיים, ויש לה משמעות גם בדיון על חשיבות שמירת הזהות היהודית בימינו. ספר החידון מלווה בשאלות רלבנטיות לחשיבה ולדיון ברוח "לב לדעת", שנכתבו בחלקם על ידי הפיקוח על היסטוריה בחמ"ד.

לקראת החידון לשנה זו נפתח [אתר](#) מיוחד ובו מוצגים פרקי הספר, פורום ללומדים, הודעות, פרסום העוברים לשלב הבא ואירועים מיוחדים.

החידון פתוח לכל תלמידי ותלמידות בתי הספר העל יסודיים, בכל מחוזות החינוך. ההחלטה על ההשתתפות בחידון וההרשמה נתונה בידי כל תלמיד ותלמידה בבתי הספר התיכוניים, באישור איש הקשר מטעם בית הספר.

חידון השואה לשנה זו הינו החמישי במספר. עד כה השתתפו בכל חידון כ- 1,000 בני נוער מרחבי הארץ. המשובים שהגיעו מהם, מההורים ומהמורים מצביעים על התרומה הגדולה של הפרויקט ועל הרושם והעושר שהותיר בהם.

החידון פועל על פי תקנון מיוחד, ומתוכנן לשלבים אחדים. בשלב הראשון נדרשים התלמידים ללמוד שני פרקים מן החומר, ובשלבים הבאים יש הרחבת החומר עד ללימוד הספר כולו, כולל רשימת המושגים הנלווית אליו. השלבים הראשונים הם מקוונים ומתקיימים בבתי הספר בהדרכת נציגי הפרויקט, השלב האחרון יתקיים בס"ד ביום השואה, בשני טקסים, האחד לבנים והשני לבנות, בהשתתפות הורים, תלמידים ואורחים. טקס זה, בהשתתפות צוות שופטים ואורחים חשובים, משתף את הקהל בתכנים, מלווה בתכנית אמנותית ומהווה גם הצדעה לניצולי השואה.

קישור להרשמה: [חידון מורשת השואה](#).

חידון מורשת השואה תשפ"ב

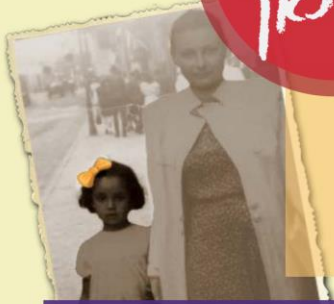
לתלמידי החמ"ד בכיתות ט'-י"ב

תזכרו שאתם יהודים

ילדי המסתור בשואה והשבתם לעמם

הירשמו עכשיו לחידון המרתק והיו שותפים למפעל הזיכרון היהודי! זוכרים את הילדים, וממשיכים את שרשרת הדורות.

הרשמה

ההרשמה הינה אישית באתר חידון מורשת השואה לחידון שני שלבים מקוונים ואירוע גמר פומבי

הפרסים:

מקום ראשון: **השקמה במסלל אבולין מסך 4000 ₪** מקום שני: **מחשב נייד**

מקום שלישי: **מאכל**

מכללה ירושלים
איכות חינוך - אקדמית - חינוכית

המרכז
לחינוך
השואה
במכללה ירושלים

חמד
בית היסטוריה במח"ד
הפיקוח על היסטוריה בחמ"ד

המאבק למען יהודי ברית-המועצות 1952-1991
 ד"ר נתי קנטורוביץ', ממונה מידע ומחקר, נתיב - משרד ראש הממשלה

אפתח בסיפור אישי: בשנת 2016 לימדתי באוניברסיטת חיפה קורס מיוחד לכוחות הביטחון על תולדות יהודי ברית-המועצות במאה העשרים. מספר שיעורים הוקדשו למורשת המאבק שניהלה מדינת ישראל למען היהדות הסובייטית במשך ארבעה עשורים ושהיו שותפים לו קיבוצים יהודיים אנשים פרטיים רבים ברחבי העולם כולו. בתום ההרצאה ניגשו אלי כמה מתלמידי ואמרו בהתפעלות של ממש: "לא ידענו, כי ל'רוסים' הייתה היסטוריה כל כך ייחודית. לא ידענו גם שמדינת ישראל הצליחה לאחד את כל העולם היהודי סביב הנושא". ואכן, אם עד לפני שלושה עשורים היה מאבקם וסיפורם של יהודי ברית-המועצות שגור בפיו של כל ישראלי, מהקטן עד הגדול, כיום אך מעטים זוכרים זאת. ההיסטוריה עשתה את שלה – המטרה הושגה ואלה שהובילו את המאבק משני צדי מסך הברזל ירדו אל תהום הנשייה.

המאבק העולמי למען יהודי ברית-המועצות אכן מהווה פרק מיוחד במינו הן בתולדות מדינת ישראל והן בהיסטוריה היהודית העולמית כולה: רובו המוחלט של העם היהודי, ללא הבדלי עדות, השקפות עולם, דעות פוליטיות או מקום מגורים – התאחד יחדיו למען אחד הקיבוצים

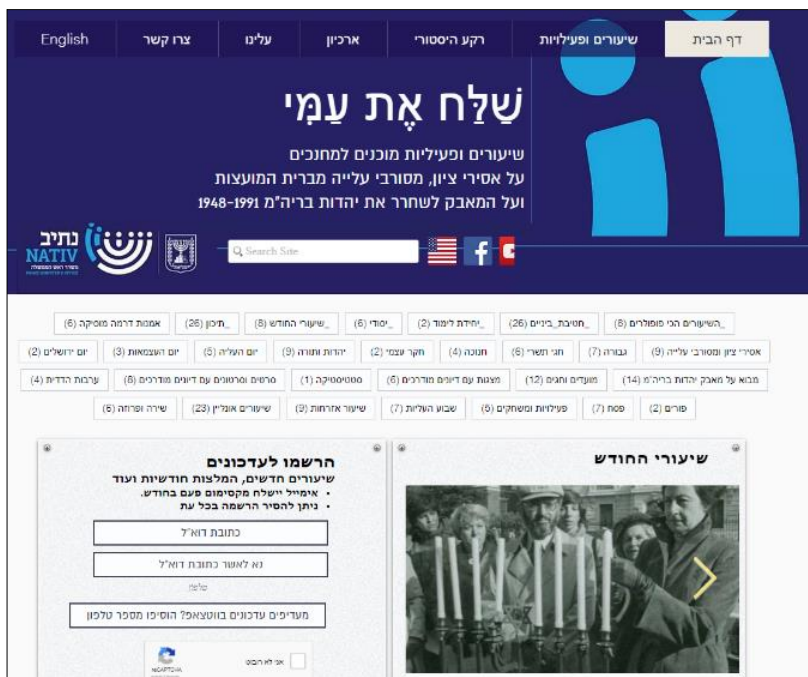
הפגנה למען יהודי ברית-המועצות, תל-אביב, דצמבר 1970. לע"מ, הצלם: משה מילנר

היהודיים הגדולים והמשמעותיים, שבמשך עשרות

שנים נותק, שלא מרצון, מהמכלול היהודי הלאומי. ראשי מדינת ישראל הצעירה, שנלחמה עדיין על קיומה, נותרו דבקים בעיקרון חז"ל "כל ישראל ערבים זה בזה" והעזו לקרוא תיגר על אחת המעצמות החזקות של אותם העמים. קריאתו של משה "שלח את עמי" הושמעה שוב, תחילה על-ידי ראש הממשלה דוד בן-גוריון ועוזרו ויד ימינו שאול אביגור.

קריאה זאת לא הייתה בגדר מטבע לשון בלבד. בשנת 1952, כהמשך טבעי ישיר ל"מוסד לעלייה ב" הקימה המדינה מסגרת מיוחדת שכל תפקידה היה לקיים קשר חשאי וגלוי עם היהודים מעברו השני של "מסך הברזל", לסייע להם בשמירת מורשתם היהודית ובמידת האפשר גם לעלות לישראל. אותה המסגרת שכונתה בסופו של דבר "נתיב", הצליחה גם לגייס את דעת הקהל היהודית והעולמית והפכה את המאבק לרועם וחובק עולם והובילה בסופו של דבר לפתיחת השערים ולעלייתם לישראל של למעלה ממיליון יהודים ובני משפחתם תוך שנים אחדות.

חשוב גם לציין, שאמנם יהודי ברית-המועצות היו ליעד הפעילות המרכזי של "נתיב" ומדינת ישראל, הם לא היו היחידים. למעשה, למעלה משני מיליון יהודי שעלו לישראל מאז קום המדינה מארצות מזרח אירופה עשו זאת באמצעות נתיב. יתרה מזאת, המאבק למען יהודי ברית-המועצות אמנם היה ייחודי, אך לא היה היחיד. הפעילות שעשתה ישראל באמצעות נתיב למען יהודי רומניה מתכנסת, למשל, להגדרה ההלכתית של "פדיון שבויים" במלוא מוכן המילה: במשך עשרות שנים ישראל פדתה עשרות אלפי יהודים תמורת סחורות ואף תמורות כסף של ממש.

בשנת תשפ"ב מציין ארגון נתיב את שנתו השבעים. לכבוד מאורע זה ומתוך הבנת החשיבות של הכרת אחד הפרקים ההרואיים אך גם החסויים בתולדות המדינה, הושק מיזם חינוכי ייחודי "שלח את עמי", החושף את מאבקה של היהדות הסובייטית למען העלייה לישראל והפעילות היהודית הבינלאומית, שהובילה לישראל לשם מטרה זו. המיזם כולל שיעורים ופעילויות אינטראקטיביים וייחודיים למחנכים ולתלמידים בנושא זה.

לשם מטרה זו. המיזם כולל שיעורים ופעילויות אינטראקטיביים וייחודיים למחנכים ולתלמידים בנושא זה.

המאבק של יהודי ברית המועצות על זכותם לצאת אל מחוץ ל"מסך הברזל" הוא סיפור גבורה של הקרבה ואומץ לב של יחידים ושל קבוצות שהצליחו לסחוף אחריהם את העולם היהודי בארץ ובתפוצות, לגייס תמיכה ולזכות לאהדת העולם המערבי כולו ולהביא, בסופה של הדרך, לפריצת שערי ברית המועצות לעלייתם של מיליוני יהודים לישראל. מנגד, זהו גם סיפורה של מדינת ישראל שהצליחה בעבודה קפדנית ומסורה לאחד את יהדות העולם למען מטרה משותפת, תוך שהיא בוחרת, במודע, להישאר מאחורי הקלעים.

שיעורים ופעילויות במיזם החינוכי "שלח את עמי" משלבים היסטוריה ואזרחות. דרך ההיסטוריה של המאבק של ולמען יהודי ברית-המועצות לחופש העלייה, התלמידים לומדים על הנושאים הרלוונטיים גם להיום: חשיבות קיומה של מדינת ישראל כמרכז העם היהודי ופעילות המדינה למען יהודי התפוצות; מורשת היהודים אשר היו כלואים "מאחורי מסך הברזל" והמחאות המקוריות ולא-אלימות שהובילו לשחרורם; יכולת להתמודד עם ריבוי מידע ובפרט עם ה"פייק ניוז"; וכמובן מעל הכול – ערבות הדדית של רבבות יהודים בארץ וברחבי העולם שנרתמו למען יהודי ברית-המועצות במאבק במשך עשרות שנים שהסתיים בניצחון.

באתר "שלח את עמי" שהשיק "נתיב", ישנו מגוון רחב של מערכי שיעור ופעילויות לקבוצות גיל שונות בנושאים רבים: שיעורים המקוונים, מועדים וחגי ישראל, סרטים וסרטונים, מצגות ודיונים, שירה, מוסיקה, פרוזה ועוד. כל שיעור מתמקד באחד הנושאים הנ"ל. למי שירצה להרחיב את אופקיו מעבר לחומר הנלמד, ישנה גם יחידת לימוד מומלצת של מספר שיעורי העשרה.

נתיב גם יוזם מפגשים והרצאות עם לוחמי העלייה – פעילי התנועה הציונית-מחתרתית בברית-המועצות שיספרו על חוויתם ועל חלקה של מדינת ישראל במאבק למענם.

כתובת האתר: <https://www.nativ-education.org.il>

דוא"ל לפניות: mifkad@nativ.gov.il

כל אתר ואתר: מוזיאון לח"י - בית "יאיר" קרן רווה - רכזת הדרכה במוזיאון הלח"י

מוזיאון לח"י – לוחמי חירות ישראל, שוכן בלב שכונת פלורנטין התל אביבית, בבית שבו הסתתר, נתפס ונרצח אברהם "יאיר" שטרן, מחולל מחתרת לח"י ומפקדה הראשון. סיפור חייו של "יאיר", סיפור המלחמה בבריטים והתפתחות מחתרת לח"י נפרש בפני המבקר במוזיאון על פני שתי קומות של תצוגה מרתקת, באמצעות סרטים, דגמים, מפות, כלי נשק, תצלומים ומסמכים מקוריים.

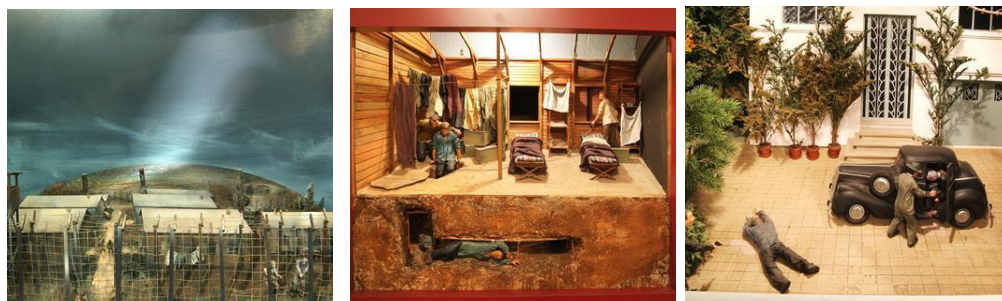

הביקור בתצוגת המוזיאון מתחיל באולם המוקדש ל"יאיר" ומתאר את מסלול חייו ודמותו כהוגה, מנהיג ולוחם. התצוגה פותחת בפסוק "בְּדָמִי לְעַד תִּחְיֶי" מתוך שירו של "יאיר", "הרי את מקודשת לי מולדת", ומתעדת בצורה כרונולוגית את פרשת חייו ומותו, החל מילדותו ובחרותו, דרך פעילותו בארגון קורסים צבאיים, ברכש ובהעפלה. פרק מיוחד עוסק בפילוג ממחתרת הארגון הצבאי הלאומי (האצ"ל) וייסוד המחתרת החדשה "הארגון הצבאי הלאומי בישראל", שמאוחר יותר שינה את שמו ל"לוחמי חירות ישראל" (לח"י).

בדירת הגג הצמודה, מוקרן חידיון אור-קולי המספר על ימיו האחרונים של "יאיר" בבניין זה. הממצאים המוצגים בחדר, חושפים את שרשרת האירועים הדרמטיים שהביאו ללכידתו ורציחתו של "יאיר" בידי הבריטים ביום כ"ה בשבט תש"ב, 12.2.1942. לצד הדירה, נבנה אולם הנצחה לחללי לח"י וכן קיר בעיצוב מיוחד המנציח את עולי הגרדום כולם, מאנשי ניל"י ועד לאלי כהן ז"ל.

התצוגה באולם המרכזי, מתארת באופן כרונולוגי את התפתחותה של מחתרת לח"י מהתקופה שלאחר רצח "יאיר" ועד גיוס לוחמיה לצה"ל, כולל תיאור המבצעים והקרבות שבהם השתתפו. הקומה זרועה בדגמים המציגים בריחות ממחנות מעצר ובתי כלא, פעולות חבלה והתנקשויות בבכירי ממשל בריטים, כשברקע מתוארות התרחשויות התקופה: מלחמת העולם השנייה, השמדת יהדות אירופה, מדיניות "הספר הלבן", תנועת המרי העברי ועוד. כמו כן מודגשות סוגיות המאפיינות את החיים במחתרת סודית ונרדפת, כגון התנהלות הלוחמים בבתי המשפט הבריטיים, תפקידי הנוער במחתרת, סליקים, איסוף מודיעין, תעמולה והסברה, ייצור נשק ועוד.

התצוגה מסתיימת בהכרזה על הקמת המדינה, יציאת הבריטים מן הארץ והקמת צה"ל. לוחמי לח"י מצטרפים לצה"ל ומשתלבים בצבא המתהווה כשמרביתם מתגייסים לחטיבה 8, חטיבת השריון הראשונה בצה"ל.

בקומה הראשונה קיים אולם המאובזר במערכות מולטימדיה מתקדמות המשמש להקרנת סרטים, הצגת תערוכות מתחלפות וקיום הרצאות ועדויות אישיות מפייהם של לוחמי לח"י. צוות ההדרכה של מוזיאון לח"י מזמין את תלמידי ישראל להכיר את סיפורם הנועז של לוחמי המחתרת. אנו מציעים סיורים מובנים למערכת החינוך בדגשים על "רוח האדם", "זהות אישית ולאומית", "מנהיגות ואחריות", "נשים במחתרת" ועוד. צוותי מורים מוזמנים להגיע לסיור הכנה לקראת ביקורי התלמידים, לימי השתלמות מובנים וסיורי העשרה.

לתיאום סיורים ניתן ליצור קשר:

מוזיאון לח"י, אברהם שטרן 8, שכונת פלורנטין, תל-אביב - יפו

טלפונים: 03-6820288, 03-6837582

דוא"ל: Lehi_Museum@mod.gov.il; lehi1942@gmail.com

ימים ושעות הביקור: ימים א'-ה' 08:00-16

כלי בקליק: יחידות ההוראה המקוונות אוריאל אסולין - מדריך תקשוב ארצי בהיסטוריה חמ"ד

כבר כמעט שנה שאוצר בלום מחכה לכם באתר במרחב הפדגוגי של חטיבת הביניים באתר הפיקוח על הוראת היסטוריה בחמ"ד. לאוצר קוראים יחידות ההוראה המקוונות.

מעל ל-30 יחידות המלוות את הלמידה בכיתות חטיבת הביניים מוצעות לכם - המורים - ומאפשרות לכם מימוש איכותי של תוכנית הלימודים באמצעות חומרי למידה עשירים ומהלכים דידקטיים מגוונים.

היחידות מכוונות לביסוס הידע ההיסטורי, להרחבת ידע וערכים, ולקידום מיומנויות לומד תוך שימת דגש על חווית למידה מהנה ומשמעותית ועל התאמה לשונות בכיתה.

במחולל ההוראה תוכלו לבחור מתוך היחידות את מהלך ההוראה המתאים לכיתתם, להרחיב ולשנות אותו כפי הבנתם על ידי מחולל ההוראה. החל מהשנה גם תוכלו לעקוב אחר הפעילות של התלמידים ביחידות ולמשב אותם.

השיעורים שתיצרו יוצגו באזור האישי במרחב הפדגוגי. בכל עת תוכלו לערוך את השיעור, לשתף אותו עם מורים אחרים וליצור שיעורים נוספים.

מורים יקרים, היכנסו ליחידות המתאימות לכם ו'תפרו' לעצמכם שיעורים לפי מידות התלמידים שלכם.

[קישור למאגר יחידות ההוראה המתקשבות](#)

[סרטוני הדרכה ליחידות ההוראה המתקשבות](#)

